

formuleras som explicita slutledningar med tydliga steg och premisser. Men vad hjälper det när det ofta är oklart vad de typografiskt framhävda principerna egentligen innebär och vilka alternativ man vill utesluta?

Om Boghossian ville göra det som han från början tycks ha föresatt sig, nämligen diskutera de former av konstruktivism och relativism som spelar så stor roll i vår tids allmänna kulturklimat, både inom och utanför vetenskapen, så borde han rimligtvis börja med att läsa några av de författare som räknas som viktiga företrädare för dessa tankeströmningar. En bra utgångspunkt för en sådan läsning vore förmodligen tanken att det kanske finns något intressant och tänkvärt i dem, eftersom så många människor funnit dem värda att intressera sig för och tänka på – vilket förstås inte innebär att man skall lämna sitt kritiska sinne och egna omdöme åt sidan. Detta vore förvisso ett stort jobb och om man har viktigare saker för sig så kanske man får avstå – men då kanske man också skall avstå från att publicera sin kritik?

Nu ger han i stället sin bok formen av en uppgörelse med namngivna filosofer inom den analytiska traditionen, men eftersom han inte bryr sig om vad de personer han diskuterar faktiskt säger så blir allt hängande i luften. Visst kan man, likt Kripke i sin Wittgensteinbok, utan varje exegetiskt anspråk i anslutning till en författare formulera en tes som är intressant att diskutera för dess egen skull. Men skall man vederlägga en uppfattning som enligt ens egen mening är ”så bisarr att det är svårt att tro att någon omfattar den” så bör man nog belägga att den faktiskt har förespråkare innan man sätter igång.¹

STAFFAN CARLSHAMRE

Kort om etik

Simon Blackburn. Övers. Elin Isberg. Fri Tanke Förlag, 2010. 172 s.

ISBN 978-91-86061-13-5

Om jag skulle skriva en bok med titeln *Kort om etik*, så skulle jag förmodligen börjat med att förklara att man brukar dela upp etiken i metaetik, normativ etik och tillämpad etik. Jag skulle förklara vad dessa termer betyder. Sedan skulle jag gå igenom några vanliga metaetiska teorier, några vanliga normativ-etiska och till slut några intressanta områden inom tillämpad etik. Så har inte Simon Blackburn gjort, som tur är. Min tänkta etik-bok skulle förmodligen uppfattas som jobbig och svårläst av icke-filosof. Blackburn går igenom stora delar av etiken, men han gör det på ett sätt som förmodligen känns mycket mer naturligt för den icke

¹Redaktionen beklagar att denna recension, som inlämnades till tidskriften för rätt många år sedan, har kunnat publiceras först nu.

filosofiskt skolade läsaren. Att läsa *Kort om etik* känns nästan som att läsa skönlitteratur; det finns en röd tråd som löper så naturligt från den ena delen till den andra att man aldrig har känslan av att läsa en skolbok eller en lös samling artiklar om *olika* ämnen (det sista hade helt klart varit en risk med *min* tänkta bok).

Boken inleds med en uppräknning av "sju hot mot etiken": Guds död, relativism, egoism, evolutionslära, determinism, orimliga krav och falskt medvetande. Det tror jag är ett utmärkt sätt att inleda på. Många människor är ju lite allmänt skeptiska mot tal om rätt och fel. I stället för att läsaren ska sitta och läsa kapitel efter kapitel med etiska resonemang och inom sig hela tiden tänka "ja men det där är ju dina åsikter", "det här är låter inte vetenskapligt" eller liknande, så kan man gå igenom och i den mån det är möjligt röja undan skepticisimen redan från start.

Nästa del av boken heter "några etiska idéer". Denna del väver sömlöst samman tillämpad etik och normativ etik. Den börjar med att diskutera födelse och död, och kommer därmed in på både abort-etik och ifall döden ska betraktas som något ont i sig självt eller inte. Sedan går Blackburn vidare mot livet emellan födelse och död, och kommer då in på både utilitarism och rättigheter. Sista delen heter "grunder" och diskuterar frågan om det kan finnas moraliska skäl för handling som det vore irrationellt att inte ta hänsyn till. Aristoteles, Kants och Scanlons idéer avhandlas. Blackburn ska ha en stor eloge för Kant-kapitlet. Han gör Kants moralfilosofi så lättbegriplig som det går utan att för den skull fördumma den.

På det stora hela är detta en utmärkt introduktion till ämnet etik. Det enda egentliga problemet jag ser är att en egentlig diskussion om moralisk realism saknas. Kant är förstås en sorts moralisk realist, eftersom han hävdar att det finns moraliska sanningar som inte beror på våra känslor, attityder eller den kultur vi lever i, och som går att resonera sig fram till med förnuftet. Men moralisk realism av den typ som exempelvis Derek Parfit representerar, där man enbart med *intuitionens* hjälp kan inse att vissa påståenden är sanna liksom vi med intuitionen kan inse att två plus två är fyra, nämns inte över huvud taget. Kanske för att Blackburn själv finner sådana teorier osannolika. Jag tycker ändå det borde ha diskuterats i den här typen av bok.

Detta är dock en ganska liten invändning. På det hela taget, en bok jag gärna rekommenderar till alla etik-intresserade icke-filosofier. Den skulle förmodligen också fungera väldigt bra som lärobok på gymnasiet.

SOFIA JEPPSON